

โครงการอบรม “ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพเพื่อการค้า”

วันที่ 13 – 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2563

ณ ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ

คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม

1. หลักการและเหตุผล

กระแสความตื่นตัวเรื่องสุขภาพอนามัย และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กระตุ้นให้ผู้คนหันมาเลือกบริโภคอาหารที่ปลอดภัยต่อสุขภาพมากขึ้นแม้จะมีราคาจำหน่ายสูงกว่าราคาสินค้าเกษตรโดยทั่วไป ส่งผลให้พื้นที่เกษตรตามระบบเกษตรอินทรีย์ขยายตัวตามไปด้วย ซึ่งปัจจัยการผลิตหนึ่งที่สำคัญในระบบเกษตรอินทรีย์ คือปุ๋ยอินทรีย์ ขณะที่พื้นที่เกษตรส่วนใหญ่ของประเทศมักมีปัญหาทั้งการด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน มีปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำ ปัญหาทางด้านสมบัติทางเคมีและกายภาพของดิน กรมพัฒนาที่ดินจึงได้ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เพื่อปรับปรุงดิน ทั้งยังเป็นการลดต้นทุนและใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือทิ้งในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์แบบพึ่งพาตนเอง แต่เกษตรกรโดยส่วนใหญ่ไม่นิยมผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ทำให้มีผู้ประกอบการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จำหน่ายจำนวนมากในชื่อเรียกต่างๆ กัน เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ น้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น และมีการโฆษณาสรรพคุณต่างๆ นานา ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในชื่อที่เรียกและสมบัติของปุ๋ย

ตามพระราชบัญญัติปุ๋ย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 กำหนดความหมาย มาตรฐานปุ๋ยอินทรีย์บดลงโทษ เพื่อคุ้มครองเกษตรกรผู้ใช้ปุ๋ย โดยกรมวิชาการเกษตรเป็นหน่วยงานที่ดูแลให้ผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์จำหน่ายปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ และจากการวิเคราะห์ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผู้ผลิตส่งตรวจโดยห้องปฏิบัติการวิเคราะห์วิจัยดินพืชและวัสดุเกษตรศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง ศูนย์วิจัยและบริการ คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าปุ๋ยอินทรีย์ที่นำส่งตรวจยังไม่ได้มาตรฐานตามที่กรมวิชาการกำหนดและพบว่าผู้ผลิตยังขาดความเข้าใจเรื่องปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ ผู้ผลิตเข้าใจว่าปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพเป็นปุ๋ยชนิดเดียวกัน ผู้ผลิตบางรายต้องการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แต่เติมปุ๋ยเคมีเพิ่มธาตุอาหาร ส่วนผู้ผลิตปุ๋ยชีวภาพก็มีปัญหาเกี่ยวกับเทคนิคการผลิต ทำให้ไม่สามารถผ่านเกณฑ์การขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร

ดังนั้นหากผู้ผลิตมีความเข้าใจในความหมาย ความแตกต่าง ประโยชน์และการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ ที่ถูกต้อง เข้าใจกระบวนการผลิตคุณสมบัติ และการเก็บรักษาปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ ย่อมทำให้ผู้ผลิตผลิตปุ๋ยได้ตามเกณฑ์กำหนดของกรมวิชาการเกษตร และจะสามารถส่งเสริมเกษตรกรให้ใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้องและเกิดผลดีต่อการเพิ่มผลิตภาพของดินช่วยลดปริมาณขยะวัสดุอินทรีย์ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีในการผลิตภาคเกษตรกรรม

ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เห็นความสำคัญของปัญหาและประโยชน์จากการใช้ปุ๋ยเหล่านี้ จึงได้จัดทำโครงการ ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพเพื่อการค้า เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย การผลิตมาตรฐานสมบัติ การเก็บรักษา การใช้และประโยชน์ของปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพตลอดจนพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการผลิตปุ๋ยเพื่อการค้า ได้แก่ พ.ร.บ.ปุ๋ย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และ พ.ร.บ.โรงงาน ให้แก่ผู้ผลิต ผู้จำหน่ายเกษตรกร และบุคคลทั่วไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจประกอบการผลิตปุ๋ยเพื่อการค้าได้ทราบว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไรให้ถูกต้องตาม พ.ร.บ.ปุ๋ย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และ พ.ร.บ.โรงงาน

2. เพื่อให้ผู้ผลิตมีความเข้าใจที่ถูกต้องว่าปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพมีความแตกต่างกันอย่างไรตาม พ.ร.บ.ปุ๋ย (ฉบับที่ 2)

3. เพื่อให้ความรู้เรื่องการเลือกใช้วัสดุอินทรีย์ในการผลิต สมบัติ ประโยชน์ และการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพแก่ผู้ประกอบการ

4. เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแนะนำการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพที่ถูกต้องแก่เกษตรกรผู้ซื้อ

3. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

ผู้ผลิตและจำหน่ายปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป

4. จำนวนผู้เข้ารับการอบรม

จำนวน 20 คน

5. ระยะเวลาการอบรม

3 วัน ระหว่างวันที่ 13 – 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2563

6. สถานที่ฝึกอบรม

ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนอ.กำแพงแสน จ.นครปฐม

7. วิธีการฝึกอบรม

การบรรยายสาธิตและศึกษาดูงานโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์

8. การลงทะเบียนและสมัครเข้ารับการฝึกอบรม

ค่าลงทะเบียนท่านละ 2,900 บาท ค่าใช้จ่ายนี้ รวมเอกสารประกอบการอบรม อาหารกลางวัน อาหารว่าง

9. หัวข้อในการอบรม

การบรรยาย

- ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติปุ๋ย: ความหมายและประเภทของปุ๋ยหลักเกณฑ์และขั้นตอนการขอขึ้นทะเบียนบดลงโทษ

- สมบัติของปุ๋ยอินทรีย์: วัสดุอินทรีย์ตั้งต้น กระบวนการหมักปุ๋ยอินทรีย์ สมบัติทางเคมีและกายภาพของปุ๋ยอินทรีย์ ประโยชน์และการใช้ของปุ๋ยอินทรีย์

- ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติโรงงาน: การดำเนินการตั้งโรงงานตามกฎหมายโรงงานหน้าที่ของผู้ประกอบการโรงงาน สถานที่ห้ามตั้งโรงงาน

- การตั้งโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์: อุปกรณ์และเครื่องมือในการผลิตวัสดุอินทรีย์สำหรับการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ขั้นตอนการตั้งโรงงานปัญหาและอุปสรรคในการตั้งโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์

- การผลิตปุ๋ยชีวภาพเชิงการค้า: ความหมายของปุ๋ยชีวภาพ ชนิดของจุลินทรีย์ที่สามารถผลิตปุ๋ยชีวภาพ การเลือกวัสดุรองรับ กระบวนการผลิต การเก็บรักษาและการใช้ประโยชน์ ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตเชิงการค้า

การสาธิต

- การวิเคราะห์สมบัติปุ๋ยอินทรีย์
- การทำปุ๋ยอินทรีย์: ปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

การศึกษาดูงาน โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์แบบปั่นเม็ด

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยวิเคราะห์วิจัยดินพืชและวัสดุเกษตร ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อ.กำแพงแสน จ. นครปฐม

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถดำเนินการผลิตปุ๋ยได้ตาม พ.ร.บ.ปุ๋ย และ พ.ร.บ.โรงงาน
2. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้และความเข้าใจเรื่อง ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพแนะนำต่อผู้อื่น

12. การประเมินผลการฝึกอบรม

ประเมินความเหมาะสมของเนื้อหาการจัดฝึกอบรม และวิทยากรโดยใช้แบบสอบถามเมื่อสิ้นสุดการอบรม ทั้งนี้ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องมีเวลาอบรมรวมไม่ต่ำกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ จึงจะได้รับใบประกาศนียบัตร

13. ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ

เชิงปริมาณ	จำนวนผู้เข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
เชิงคุณภาพ	ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับ 3.51 จากคะแนนเต็ม 5